

Pozitivní růst HDP ve druhém čtvrtletí 2015

Data ČSU potvrdila robustnost ekonomického růstu ČR a předběžný odhad, když meziročně v druhém čtvrtletí vzrostl HDP o 4,4 %.

Bohuslav Čížek

Dle dat ČSU byl hrubý domácí produkt ČR ve 2. čtvrtletí meziročně vyšší o 4,4 %, ve srovnání s předchozím čtvrtletím vzrostl o 1,0 %. Hrubá přidaná hodnota (HPH) se zvýšila meziročně o 3,8 % a mezičtvrtletně o 0,9 %. Jedná se o data očištěná o sezonnost, tj. o sezonní výkyvy či rozdílný počet pracovních dní.

Tempo růstu ekonomiky představuje nadprůměrné číslo v evropském kontextu, dokonce dosud zveřejněným hodnotám za druhé čtvrtletí v EU dominuje, a **navazuje na velmi pozitivní hodnoty z prvního čtvrtletí. První polovina roku tak překonala ve svých hodnotách původní očekávání, což se pozitivně projevuje i v jednotlivých dílčích ukazatelích v ekonomice.** Nově revidované predikce růstu pro letošní rok se tak již nebudou pohybovat pod 3 % a řada institucí nevyklučuje ani hodnoty meziročního růstu HDP za rok 2015 nad 4 %. Pro rok 2016 nadále zůstávají predikce, včetně té naší, kolem 2,5 – 2,8 %.

Při pohledu na strukturu příspěvků k růstu je třeba zdůraznit kladné hodnoty jednotlivých složek. A to jak na straně jednotlivých odvětví ekonomiky, tak z pohledu výdajů na spotřebu, investice a příspěvku zahraničního obchodu. Jedná se o pozitivní znak představující do jisté míry určitou formu vyváženosti a stability růstu. Neznamená to sice absenci necitlivosti na případné negativní šoky a schopnost ostatních složek v případě větších problémů klíčových trhů či sektorů udržet stabilní růst, ale daná situace (rostoucí hodnoty domácí i zahraniční poptávky, obnova investiční aktivity, obnovení kladných hodnot většiny odvětví apod.) pro rozhodování a očekávání subjektů v ekonomice a pro samotný vývoj ekonomiky představuje mnohem lepší pozici. Současná situace a očekávání pro následující měsíce nenaznačují výraznější negativní signály. Naopak, ekonomická nálada a ostatní makroekonomické indikátory potvrzují pokračování kladných hodnot. Vyváženost také neznamená neexistenci diferenciací – stále existují rozdíly „mezi“ i „v“ rámci jednotlivých odvětví – jak v hodnotách meziročního vývoje, tak v dlouhodobém vývoji a v pozici.

Zpracovatelský průmysl táhne ekonomiku téměř z poloviny

Téměř polovina růstu hrubé přidané hodnoty (úzce souvisí s hrubým domácím produktem, který se liší od HPH pouze o čisté daně na produkty) je právě díky zpracovatelskému průmyslu, který meziročně vzrostl o 7 procent. „*Jsem výsledky potěšen. Opět se potvrzuje klíčová role našeho průmyslu*“, uvedl prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Jaroslav Hanák. **Podstatné je, že meziroční růst ekonomiky je největší od konce roku 2007, projevující se v té či oné míře napříč sektory, a dochází ke zvyšování investic. Pohybujeme se letos konečně z pohledu HDP celé ekonomiky ve stálých cenách nad úroveň maxim z roku 2008.** „*Číslo by neměla vést k uspokojení. Před vládou stojí řada úkolů, jak zlepšit podnikatelské prostředí a pomoci tím firmám. Zejména nepovažujeme za dobrou platnou legislativu v oblasti investic*“, uvedl Jaroslav Hanák. Za posledních sedm let si naše ekonomika prošla cyklem v podobě tzv. dvojitého W, obdobím nejdelší krize či zaostávání za tempem vývoje v regionu. Firmy ukázaly, že dokáží překonat krizové podmínky, což ale neznamená, že situace na trzích je „jednoduchá“.

Příloha 1: Informace ze zprávy ČSU o růstu jednotlivých složek HDP¹

Pohled z hlediska odvětví (růst přidané hodnoty jednotlivých odvětví)

Zpracovatelský průmysl vzrostl meziročně o 7,0 % a v porovnání s prvním čtvrtletím letošního roku o 1,1 %. Meziroční růst stavebnictví dosáhl tempa 3,1 %. Výraznějším tempem rostla i všechna odvětví služeb. Obchod, doprava a ubytování se zvýšily meziročně o 2,8 %, informační a komunikační činnosti o 4,4 % a profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti o 5,9 %.

Tabulka: Meziroční růst zdrojů HDP ve stálých cenách v %

rok / čtvrtletí	Zemědělství, lesnictví a rybnářství	Průmysl		Stavebnictví	Obchod, doprava, ubytování a pohostinství	Informační a komunikační činnosti	Peněžnictví a pojišťovnictví	Činnosti v oblasti nemovitostí	Profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti	Veřejná správa a obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální	Ostatní činnosti	Hrubá přidaná hodnota v základních cenách	HDP v kupních cenách	
		celkem	z toho: zpracovatelský průmysl											
2013	1	-3,3	-5,1	-3,3	-0,2	-2,5	2,9	3,7	0,8	1,1	0,2	-1,6	-1,7	-2,1
	2	-1,6	-5,0	-2,8	0,2	-0,2	2,7	7,6	1,4	2,5	-0,1	-0,4	-0,9	-1,2
	3	-3,4	-4,3	-3,0	1,0	-0,2	3,3	7,9	2,8	4,5	0,7	-0,4	-0,2	-0,3
	4	-1,2	-2,8	-1,4	3,4	-0,3	3,9	15,5	3,4	4,3	0,4	-1,1	0,7	1,4
2014	1	3,6	3,4	3,7	4,4	1,1	3,9	0,9	-0,2	5,1	-0,2	0,3	2,1	2,2
	2	5,2	3,8	4,5	2,7	0,5	6,6	2,9	-0,2	5,0	0,6	0,9	2,4	2,1
	3	8,1	5,5	6,5	4,7	1,8	6,1	-5,5	-0,2	5,4	0,3	1,3	2,9	2,3
	4	6,9	6,2	7,4	1,9	2,5	7,1	0,1	-0,8	4,2	0,7	1,1	3,4	1,3
2015	1	2,6	4,9	5,8	0,6	2,8	6,5	5,4	1,4	4,0	1,9	0,5	3,4	4,0
	2	2,9	5,3	7,0	3,1	2,8	4,4	5,3	1,4	5,9	2,0	2,7	3,8	4,4

Zdroj: ČSU, čtvrtletní účty, 28.8.2015

Pohled z hlediska výdajů

- Mezičtvrtletní růst HDP byl z jedné třetiny tažen spotřebou domácností a ze dvou třetin investičními aktivitami.
 - Tvorba fixního kapitálu byla vyšší meziročně o 5,9 %, kde rostly zejména investice do staveb a infrastruktury, nicméně významný nárůst se týkal i investic do strojů a zařízení.
 - Výdaje na konečnou spotřebu domácností se meziročně zvýšily o 3,1 %, kde rostly výdaje na zboží dlouhodobé i krátkodobé spotřeby, stejně tak i služby.
 - Výdaje na konečnou spotřebu vládních institucí byly meziročně vyšší o 2,5 %
 - K růstu přispíval i zahraniční obchod, i když ten byl meziročně spíše stabilní. Vývoz meziročně vzrostl o 7,0 %, dovoz o 7,1 %. Na růstu vývozu se tradičně nejvíce podílely dopravní prostředky, ale například i elektrická zařízení či pryž a plasty. Zahraniční poptávka zůstává nadále velmi významným faktorem růstu HDP. Růst dovozu byl naopak tažen zejména stroji a elektrickými zařízeními, subdodávkami pro automobilový průmysl či kovodělnými a chemickými výrobky.

¹ Zdroj: Rychlá informace – Tvorba a užití HDP, ČSU, 28.9.2015, mírně upravený text z Rychlé informace